

DEEL 1

Ik beloof dat ik je niet zal storen

Je vroeg me wanneer ik Jørgen heb ontmoet. Geloof je me als ik zeg dat ik me dat niet kan herinneren? Het kan in de tuin zijn geweest, of in het trappenhuis, of in het portiek van het appartementencomplex, maar ik heb daar geen herinnering aan. Mijn zoon werd vlak nadat we daarnaartoe waren verhuisd geboren en hij was prematuur. Er waren zoveel afspraken in het ziekenhuis, er was zoveel om me zorgen over te maken. Ik zeg dat niet om geen antwoord te hoeven geven, ik meen het. Ik herinner het me gewoon niet.

Ik herinner me de eerste keer dat ik hem zag wel. Dat was begin juli van het jaar waarin we waren verhuisd. Dat weet ik zo nauwkeurig omdat het maar een paar dagen was nadat we het appartement hadden gekocht en ik de energie niet had om naar het nieuwe appartement te gaan kijken waar ons nieuwe leven binnenkort zou beginnen.

Ze zaten op het terras van de gemeenschappelijke tuin toen ik daar aankwam, je weet wel, op de plek waar het pad naar de ingang vlak langs loopt. Ik keek naar ze terwijl ik ze passeerde, klaar om ze te begroeten, maar ze zaten te eten en schonken geen aandacht aan me. Ze waren met zijn vijven en waren duidelijk goed bevriend. Ik was alleen, was hoogzwanger en had een enorme buik, en ik had snel gelopen waardoor ik transpireerde. Ik kende ze niet. Ik opende de portiekdeur en ging naar binnen.

Het appartement was leeg. De vorige eigenaars hadden hun spullen meegenomen, maar hun geur hing er nog. Het rook niet naar ons, als je begrijpt wat ik bedoel. Toen we het kochten voelde het alsof we een bepaalde levensstijl hadden gekocht, een bepaalde sociale klasse. Alsof we nu iets voornameer waren dan we waren geweest, alleen omdat dit appartement op dit adres van ons was. Maar nu het appartement niet langer chic was ingericht, nu mijn voetstappen tegen de lege muren vol gaten van spijkers echoden, begon ik te twijfelen. Ik kan het maar op één manier uitleggen. Ik had het gevoel dat ik een te grote broek had aangetrokken.

In de keuken liep ik naar het raam en keek naar de mensen die op het terras zaten. Ik opende het raam niet, hoewel het warm was. Ik weet niet waarom, misschien wilde ik me niet opdringen. Het leek erop dat ze klaar waren met eten. Op de tafel stonden een paar flessen wijn. Ze praatten en ik kon hun stemmen door de gesloten ramen horen, niet wat ze zeiden, maar de toon. Ze leken gepassioneerd over iets te discussiëren, maar de sfeer was goed. Af en toe barstten ze in lachen uit. Ze waren met zijn vijven, drie mannen en twee vrouwen. Een van de mannen herkende ik, hij was filmmaker en had een paar jaar geleden een controversiële documentaire gemaakt. Ik was vergeten waarover die ging, vluchtelingenbeleid of integratie of iets dergelijks. De kranten hadden erover geschreven. Er was ook iets met een van de vrouwen, ik had het gevoel dat ik haar op de televisie had gezien. Aan één lange kant zaten een man en een vrouw die duidelijk een stel waren. Zijn arm lag op de rugleuning van haar stoel en één keer, toen ze allemaal lachten, keek ze hem glimlachend aan en streelde zijn wang. Op een bepaald moment verplaatste hij zijn arm en legde zijn hand op haar onderrug terwijl ze zich over de tafel boog om iets te zeggen. Ze had vuurrood, lang haar

dat in een dikke, kunstige vlecht zat die op haar rug hing en toen ze zich naar voren boog om iets te vertellen gleeed hij opzij. De man naast haar legde hem voorzichtig terug. Ze keek naar hem omdat hij haar aanraakte en praatte verder terwijl ze naar hem glimlachte. Misschien vertelde ze iets wat ze samen hadden meegemaakt.

Hij zat met zijn rug naar me toe, zodat het niet gemakkelijk was om zijn gezicht te zien, tot hij zijn hoofd een stukje draaide. Hij was vrij knap, had krullend haar dat grijs begon te worden, geprononceerde jukbeenderen en een brede, innemende glimlach die hij duidelijk vaak gebruikte. Ik vermoedde dat hij midden veertig was of misschien tegen de vijftig liep.

Dat was Jørgen. Dat was de eerste keer dat ik hem zag.

Omdat het erop leek dat ze me niet zagen bleef ik kijken naar deze vijf vrienden die op een zomeravond rond een eettafel in een tuin in de Kastanjesvingen over belangrijke dingen praatten.

Ineens stond de vrouw met de vlecht op. Ze pakte een lege schaal van de tafel en liep over het betegelde pad naar de voordeur. Toen ze halverwege was, zag ze me. Dat was niet vreemd, ik stond tenslotte achter het raam. Het was niet zo dat ik stiekem naar ze keek, ik was alleen zo gefascineerd dat het niet bij me was opgekomen dat ik daar niet kon blijven staan. Ze stopte en keek naar me. Ik hief mijn hand en zwaaide.

Ze bleef roerloos staan, zwaaide niet terug en glimlachte niet naar me, maar leek ook niet geïrriteerd. Ze leek voornamelijk neutraal. Ze keek nog heel even naar me, waarna ze verder liep. Vanaf de plek waar ik stond hoorde ik haar de deur naar het trappenhuis openen. Ik liep haastig bij het raam vandaan en ergerde me eraan dat ik zo openlijk had gestaard. Ik voelde in mijn maag dat ik me ongepast had gedragen en schaamde me.

DE EERSTE ZATERDAG

Ik ben omringd door loofbomen met omvangrijke kruinen en stevige takken. De omgeving is heel anders dan het sparrenbos dat grenst aan het huis waar ik ben opgegroeid, en toch weet ik in mijn droom dat ik in het bos van mijn jeugd ben. Ik ken het goed, weet hoe gemakkelijk het is om erin te verdwalen. Je wandelt over bekende paden, loopt een stukje het bos in omdat je het geluid van een ree volgt of een struik vol bosbessen ziet. Als je je vervolgens naar het pad omdraait, is alles veranderd. Overal zijn bomen, duisternis en stilte, laag na laag, en geen daarvan lijkt op de bomen die je kent.

In de droom zoek ik iemand die verdwenen is. Eerst weet ik niet wie, maar dan besef ik dat het mijn kinderen zijn. 'Lukas!' roep ik en ik begin te rennen. 'Emma!' Ik kom op een open plek in het bos. Die is niet groot, een meter of vijf verderop begint het dichte bos weer, maar hier schijnt de zon tussen de boomkruinen door. Het is licht en warm, en op de heuvel groeit vers gras. Ik blijf staan. Het is hier mooi, maar er klopt iets niet. Ik krijg een brok in mijn keel en haal ingespannen adem. Er is iets verschrikkelijks gebeurd.

Het is koud in de woonkamer. Ik doe de deur van de slaapkamer zachtjes dicht omdat ik de anderen niet wakker wil maken. In het vlakke ochtendlicht ziet de woonkamer er vreemd uit. Misschien ben ik de nachtmerrie nog niet helemaal kwijt, want de meubels lijken groot en ernstig, de boekenkast ziet er

ontoegankelijk uit, de salontafel is ongewoon opgeruimd. De kou van het parket dringt in mijn blote voeten. Ik haal mijn pantoffels uit de hal, trek ze aan en ga naar de keuken.

Hier is het ook verrassend netjes. Åsmund en ik hebben de vorige avond een fles wijn gedeeld terwijl we naar een nogal middelmatige film keken, maar ik werd moe en ben halverwege naar bed gegaan. Åsmund heeft blijkbaar opgeruimd. Het rode symbool op de afwasmachine vertelt me dat het programma afgelopen is, dus heeft Åsmund er bij wijze van uitzondering aan gedacht om het apparaat aan te zetten voordat hij naar bed ging.

Ik leun tegen het aanrecht. Dit vertrek is het grote verkoopargument van ons appartement. Hier was de foto genomen die op de voorpagina stond van de folder die we kregen toen we de woning bezichtigden. De keuken is groot en licht, en terwijl de andere ramen van het appartement uitkijken op de dichtbegroeide heuvel achter het gebouw of het appartementencomplex naast ons, kijken onze keukenramen uit op de gemeenschappelijke tuin. Om zo veel mogelijk van het licht te genieten heeft de architect die het gebouw ergens in de jaren vijftig heeft ontworpen, de muur van zo veel mogelijk ramen voorzien. Daar hebben we de keukentafel voor gezet en als we op die plek zitten kunnen we de gemeenschappelijke tuin helemaal zien, met het terras met de tuinmeubelen, de miezerige appelboom, het rek met brievenbussen, het witte hek. Daarachter ligt de Kastanjesvingen, de kleine doodlopende straat die een meter of veertig voorbij ons portiek in een keerplaats eindigt. Aan de overkant van de straat staan eengezinswoningen. Sommige daarvan zijn uit dezelfde tijd als het complex met vier appartementen waarin wij wonen, andere zijn nieuwer. Daarachter bevindt zich de heuvel die Bakkehaugen heet en die ons van de binnenstad scheidt. Hoewel ik het centrum vanuit het keukenraam niet kan zien, geeft het me een warm gevoel van gezelligheid om te weten dat de stad zich achter de heuvel

bevindt. Dat we in deze rustige, doodlopende straat wonen, maar dat het centrum zo dichtbij is dat we het bijna kunnen aanraken.

Ik ga zitten en luister. Is hij wakker? Loopt hij in het appartement boven ons rond? Kan ik hem horen? Ik weet echter dat het te vroeg is. Waarschijnlijk ben ik de enige in het gebouw die niet slaapt. Toch is het niet helemaal stil. De muren zijn niet voldoende geïsoleerd. Je kunt de zwakke wind zelfs horen, de takken van de kastanjeboom die tegen het woonkamerraam slaan, het kraken van het hout als een van de burenen heen en weer loopt.

De slaap heeft me nog in zijn greep en ik rek me uit. Ik heb vannacht heel diep geslapen en heb niet gehoord dat Lukas naar ons toe kwam. Ik werd blind en bang wakker uit de nachtmerrie, deed mijn ogen open en zag het verwarde haar, de kleine hand vlak bij de mijne, de vingers met de vieze nagels en een groene pleister rond een onzichtbare wond op zijn wijsvinger. Ik was zo opgelucht na de nachtmerrie. Hij was hier, alles was in orde. Ik woelde door zijn haar. Wanneer was hij bij ons in bed gekomen?

Aan de overkant van de straat zie ik Hoffmo uit zijn bruin gebeitste eengezinswoning komen. Hij gaat boven aan de trap staan en kijkt om zich heen, als een koning die zijn rijk inspecteert. Daarna zet hij zijn handen in zijn zij en rolt met zijn heupen terwijl zijn buik meedeint. Hij gaat joggen, want zo is hij. Hij is ruim zeventig en toch jopt hij twee keer per week, ongeacht het weer. Het blauwe trainingspak met de witte strepen langs de pijpen is een overblijfsel uit de jaren zeventig, wat zijn uiterlijk nog grappiger maakt. Aan de andere kant is er iets aan Hoffmo, een bepaalde natuurlijke autoriteit, waardoor niemand hem uitlacht. We kunnen goed met elkaar overweg, hij en ik.

‘Heb je de laatste tijd nog gerend?’ roept hij over zijn schutting als hij me ziet. ‘Beweging is goed voor de hersenen, Prytz. Een gezonde ziel in een gezond lichaam.’

We spreken elkaar bij de achternaam aan, wat een grapje tussen ons is. Nu buigt hij voorover en raakt de grond aan, wat niet slecht is voor een man van zijn leeftijd en omvang. Hij gaat rechtop staan, rekt zich uit en is er klaar voor om te gaan joggen. Ik hef mijn hand en zwaai achter het raam naar hem, maar hij ziet me niet.

Ik hoor de kleine, snelle voetstappen al voordat Lukas de keuken in komt. Hij pakt me vast, klimt op mijn schoot, leunt met zijn hoofd tegen mijn schouder en doet zijn ogen dicht. Ik weet dat hij op deze manier heel snel in slaap kan vallen, hij kan overal slapen. Een deel van me wil hier rustig met het slapende kind op mijn schoot blijven zitten.

‘Lukas,’ zeg ik. ‘Ben je vannacht helemaal uit jezelf naar ons toe gekomen?’

Hij opent zijn ogen en kijkt me aan. ‘Ja,’ antwoordt hij.

Het klinkt niet bevestigend, eerder als een vraag. Ja? Heb ik dat gedaan?

‘Ik heb je niet gehoord,’ zeg ik.

Daar geeft hij geen antwoord op. Hij legt zijn hoofd weer tegen mijn schouder en doet zijn ogen dicht. Ik haal diep adem, luister naar een levensteken uit het appartement boven ons.

Lukas opent zijn ogen weer. ‘Mama,’ zegt hij. ‘Gaan we mijn grote tyrannosaurus zoeken?’

Ik sta op en zie Hoffmo met korte, lichte passen over zijn oprit joggen. Voordat hij het hek opent ziet hij me, heft zijn hand en zwaait. Ik hef mijn hand eveneens en salueer naar hem omdat hij gaat trainen. Ik kan zien dat hij zo hard lacht dat zijn grote lichaam ervan schudt.

Na het ontbijt ruimen we op en kleden we ons aan. Het wordt een drukke dag. De plannen zijn lang geleden gemaakt, het enige wat we hoeven te doen is ze uitvoeren. Zo zal het elk weekend tot december gaan. Soms denk ik dat we net knaagdieren in een looprad zijn, op weg van de ene afspraak naar de andere over een nooit eindigende berghelling die omhoogloopt. Een paar jaar geleden droomde ik ervan om het huis te verhuren, ons spaargeld op te nemen en vier vliegtickets naar Vietnam te kopen. Daar zouden we een klein hotel op een strand runnen om in het nu te leven. Om tijd voor elkaar en voor de kinderen te hebben. De dagen te zien komen en gaan. Geen race tegen de klok houden, van activiteit naar activiteit rennen, alles afwerken waarna je doodmoe in bed stort om uit te rusten zodat je de volgende dag opnieuw kunt beginnen. Echt vóélen. Een authentiek leven leiden en in contact zijn met de natuur. Zo denk ik niet langer. Op het strand in Vietnam zouden er andere dingen zijn. We zouden ons zorgen maken of ons hotel goed draaide, of de gasten ergens ontevreden over waren. Er zouden overstromingen of perioden van droogte zijn, het buizenstelsel zou oud zijn en het zou veel geld kosten om het te vervangen, enzovoort.

Åsmund haalt een t-shirt uit de stapel in de hoek. Ik maak het bed op terwijl ik hem over de nachtmerrie vertel. Ik herinner me geen details meer, ik zocht ergens naar, ik was bang. 'Ik heb vast heel diep geslapen,' zeg ik, 'want Lukas is tussen ons in komen liggen zonder dat ik wakker werd.'

‘Dat moeten we hem afleren,’ zegt Åsmund terwijl hij zijn horloge omdoet. ‘Hij is groot genoeg om alleen te slapen.’

‘Hij is nog maar vier,’ antwoord ik.

‘Emma sliep de hele nacht in haar eigen bed toen ze vier was,’ zegt hij. ‘En hij moet stoppen met overdag slapen, Rikke. Hij is te groot om nog een middagdutje te doen.’

‘Oké,’ antwoord ik. Ik wil er niet meer over praten.

Lukas is mijn gelukskind. Hij is bijna twee maanden te vroeg geboren. We zaten midden in de verhuizing naar dit appartement toen hij arriveerde. Ik was bezig met het uitpakken van serviesgoed toen ik een stekende pijn in mijn buik en rug voelde. Åsmund was ergens naartoe om nieuwe meubels op te halen en Emma was bij haar oma. Ik stond voor de lege keukenkastjes en vroeg me af of ik te zwaar had getild, of ik me te veel had ingespannen en of ik een tijdje moest gaan zitten.

Toen ik naar het ziekenhuis vertrok was het de hoogste tijd. Ik belde Åsmund terwijl ik op de taxi wachtte, hij sprong in zijn auto en was precies op tijd. De baby werd zodra hij was geboren bij me weggehaald. Hij moest getest, gemeten en gewogen worden. Dat moest onmiddellijk gebeuren en in de haast was er blijkbaar informatie verloren gegaan, of misschien was ik zo versuft door de geboorte dat ik niet alles meekreeg, want ik wist niet hoe het met de baby ging. Leefde hij of niet? Ze verdwenen met hem en ik keek naar Åsmund en vroeg: ‘Zijn we opnieuw ouders geworden?’

Åsmund huilde, want zo is hij. Daar kan hij niets aan doen, de tranen rollen tijdens huwelijken en doopplechtigheden over zijn wangen. Een arts kwam binnen. Ze had een gefronst voorhoofd en op elkaar geknepen lippen. Ik zag het en begreep dat de baby dood was. Ik voelde de angst als een stomp in mijn maag die zich naar mijn armen en benen verspreidde, en vervolgens bezit nam van mijn hele lichaam. De arts besefte dat niet, en Åsmund evenmin, maar tijdens de seconden die het duurde voordat ze ons vertelde dat alles in orde leek, dat de baby klein

maar sterk was, dat hij nog vaak onderzocht moest worden en dat we misschien regelmatig naar het ziekenhuis terug moesten komen, maar dat er alle reden was om aan te nemen dat het goed zou gaan, was ik ervan overtuigd dat ik mijn baby kwijt was. Dat was de realiteit voor me. Toen ik besepte dat ik hem toch niet kwijt was, hoogstwaarschijnlijk niet in elk geval, was de opluchting zo groot dat al het andere – het risico op astma en ADHD en problemen met de longfunctie – me niets kon schelen. Ik keerde telkens terug naar dat moment en dat doe ik nog steeds. Mijn gelukskind. Op de een of andere manier is hij een bonus. Ik was hem kwijt, maar kreeg hem terug.

‘Ik ben er klaar voor,’ zegt Åsmund. Hij draagt een zwart fietspak met reflecterende gele strepen.

Terwijl ik met Emma naar de repetitie van de schoolmusical ga en koffie ga drinken met mijn zus, fietst hij met Lukas naar een vriend in Bærum. Op zijn elektrische fiets natuurlijk, maar hij heeft zich gekleed voor een training op de racefiets. Hij is de afgelopen jaren een beetje aangekomen. Dat is niet vreemd, zo gaat dat nu eenmaal. Zijn vrienden zijn ook aangekomen. Na je dertigste verschijnen de fysieke sporen.

‘Wat is er?’ vraagt hij.

‘Hoezo?’

‘Je kijkt zo naar me.’

Ik glimlach. ‘Ik kijk naar je fietspak,’ zeg ik.

‘Waarom?’ vraagt hij. ‘Zit het te strak? Ziet het er stom uit?’

‘Natuurlijk niet. Je bent zo net een prof.’

Hij knipoogt naar me. ‘Tour de Tåsen, baby,’ zegt hij en hij loopt de zitkamer in.

Ik hoor dat hij Lukas hoog boven zijn hoofd tilt en schreeuwt.

Lukas lacht. Mijn slechte geweten veroorzaakt een snelle, pijnlijke steek in mijn maag. Daar gaat hij. De vader van mijn kinderen, de man die ik heb beloofd lief te hebben. Ik maak het bed verder op en raap de vieze kleding op. Het is doodstil bij Jørgen.

‘Ik vind de hele situatie in elk geval verschrikkelijk onaangenaam,’ zegt de moeder van Lea tegen de moeder van Saga.

‘Ja, afschuwelijk,’ beaamt de moeder van Saga en ze fronst haar voorhoofd.

Ik leun met mijn rug tegen een paal naast het met een kleed afgedekte klimrek en luister naar ze terwijl ik naar het podium kijk. Op dit moment is het leeg. De toneelspelers, als je ze zo kunt noemen, bevinden zich tussen de voorste rij en de ruimte achter het podium, waar twee moeders van de kostuumgroep hun maten opnemen. Ik ben daar net geweest omdat ik verwachtte dat ik Emma moest helpen, maar ze stond bij een groepje vriendinnen en negeerde me. Een van haar vriendinnen werd opgemeten en een van de kostuummoeders, die was gewapend met een meetlint en spelden, zei tegen haar: ‘Zullen we eens kijken welke maat je nodig hebt?’ Jenta werd rood en mompelde iets. Emma en de twee andere vriendinnen lachten. Ik keek naar mijn dochter. Ze is lang en slank, zonder een spoor van vrouwelijke vormen, zoals ze op deze leeftijd nu eenmaal zijn, maar de vriendin die werd opgemeten begon al borsten en iets bredere heupen te krijgen. Ik ging naar de zaal terug omdat ik achter het podium niets te zoeken had.

De moeders naast me zijn van de programmagroep. Ik ken ze nog niet goed. Saga is een van de nieuwe vriendinnen van Emma en ik weet dat haar moeder journalist bij een van de grote kranten is. Ik heb een paar keer een foto van haar bij artikelen

gezien. Niet zo lang geleden heeft ze een nogal persoonlijke tekst geschreven over de sociale druk waaronder meisjes gebukt gaan om mooi te zijn en hoe snel ze tegenwoordig volwassen worden. De moeder van Lea werkt niet, blijkbaar omdat ze dat zelf wil, want ze heeft volgens mij een master van een prestigieuze Engelse universiteit. Toen de school in augustus begon, nodigden zij en haar man alle meisjes van de klas uit om op bezoek te komen. Ze wonen in een villa in het bovenste deel van de wijk Tåsen. Toen ik Emma ophaalde probeerde ik niet onder de indruk te zijn van de enorme villa en de prachtige voortuin.

‘Voor zover ik gehoord heb is die arme kat min of meer binnenstebuiten gekeerd,’ zegt de thuisblijfmoeder met de master. ‘De ingewanden waren eruit getrokken en de rest – de huid en de botten neem ik aan – hing aan het smeedijzeren hek.’

‘Wat afschuwelijk,’ zegt de ander.

‘De jongen die hem vond was nog maar tien of elf. En de arme tweelingzusjes van wie de kat was zijn er natuurlijk helemaal kapot van. Ze zitten bij mijn jongste in de klas. Hun moeder vertelde dat ze hen een paar dagen thuis moest houden van school. Je weet hoe ze op die leeftijd aan hun huisdieren verknocht zijn en het is één ding als ze zelf weglopen, maar als ze op deze manier vermoord worden...’

‘Die arme kinderen,’ zegt de moeder van Saga.

Ik leun met mijn hoofd tegen de paal en bedenk dat ik er niet bij betrokken wil worden. Ik ga me er niet mee bemoeien.

De jonge acteurs dragen hun kostuums en staan klaar op het podium. Emma en haar vriendinnen staan in een groepje aan de rechterkant, en op de bank die midden op het podium staat, zit de jongen uit de bovenbouw die Mackie Messer speelt, samen met een paar andere jongens die belangrijke rollen hebben. De regisseur praat vanaf de eerste rij met hen en legt uit wat hij wil dat ze doen. De meisjes letten niet op. Emma zegt iets, maar ik sta te ver weg om te horen wat het is. De vier vriendin-

nen om haar heen lachen eensgezind. Er is iets gemaakts aan de manier waarop ze lachen, denk ik. Alsof ze op commando lachen, zonder erover na te denken of ze het grappig vinden.

‘En het is niet de eerste keer,’ zegt de thuisblijfmoeder.

‘Nee, dat klopt,’ beaamt Saga’s moeder. ‘Het is in het voorjaar ook gebeurd.’

‘Inderdaad,’ zegt de thuisblijfmoeder. ‘Eerst de kat die in het Godalspark gevonden is en daarna het beestje in een tuin in het onderste deel van Tåsen. Je weet wel, de kat die aan een strop was opgehangen, alsof het een galg was. Gelukkig is hij door een volwassene gevonden.’

‘Ja, het heeft een afschuwelijk effect op de kinderen,’ is Saga’s moeder het met haar eens.

‘Ze kunnen er getraumatiseerd door raken,’ zegt de thuisblijfmoeder.

Ze zwijgen even. Het lijkt alsof ze de ernst proeven en hun ongerustheid opbouwen.

Op de eerste rij is de regisseur klaar met het gesprek met de jongens. Hij loopt niet naar de meisjes, roept alleen tegen hen dat ze eraan moeten denken om op tijd klaar te staan. Hij is vrij jong, is lang en slank, heeft dik donkerbruin haar en zo’n bril met een hoornen montuur die mannen van in de twintig dragen als ze duidelijk willen maken dat ze vernieuwend zijn. Hij is blijkbaar voor de zomer aangenomen en heeft zich tijdens de ouderbijeenkomst in augustus voorgesteld. Hij vertelde dat hij Gard heet, pas afgestudeerd is en met jongeren wil werken omdat hij van mening is dat ze juist in deze periode van hun leven het meest openstaan voor impulsen. Daarna vertelde hij dat hij de wereldliteratuur bij ze wil introduceren en dat het eerste stuk dat ze gaan opvoeren *De Driestuiversopera* van Bertolt Brecht is. Niemand kan hem ervan beschuldigen dat hij weinig ambitie heeft. Theater is een keuzevak voor de leerlingen, maar hij had goede argumenten en mocht een paar uur repetitietijd van de docenten Duits, Noors en muziek gebruiken

waardoor het werven van acteurs uitstekend verliep. Emma, die in eerste instantie niet bijzonder geïnteresseerd was, meldde zich aan toen ze beseftte dat ze op het podium kon staan in plaats van Duitse werkwoorden te vervoegen.

‘Zijn jullie er klaar voor?’ roept hij naar de acteurs op het podium terwijl hij met een hand door zijn dikke haar strijkt. ‘Hier moet muziek komen, maar omdat Merete er vandaag niet is, moeten we het zonder doen. Ik geef het dus gewoon aan: een, twee, ta-ram-tam-tam-tam.’

Hij heeft een indrukwekkende lage stem die in tegenspraak is met zijn slungelige uiterlijk. Toch is zijn geneurie geen geschikte vervanging voor Meretes intense, suggestieve piano-akkoorden die de scène anders begeleiden.

‘Is Merete er niet?’ vraagt de thuisblijfmoeder.

‘Ze is samen met Filippa kamperen,’ zegt Saga’s moeder. ‘En je weet dat Jørgen niet veel belangstelling voor toneel heeft.’

‘Kamperen?’ zegt de thuisblijfmoeder terwijl ze haar wenkbrauwen optrekt. ‘Als er gerepeteerd moet worden?’

Hebben wij geen andere dingen die we op zaterdag willen doen, zeggen die wenkbrauwen. Willen we hier staan, in deze gymzaal die nog steeds naar zweet stinkt, ook al zijn er toneelgordijnen langs de muren opgehangen? Hebben we geen vakantiehuizen die na de zomer afgesloten of voor de winter geopend moeten worden? Hebben we geen tuinen die geharkt moeten worden, woningen die schoongemaakt moeten worden, ski’s die ruim voordat het seizoen begint geprepareerd moeten worden?

Ik zeg niets. Emma gaat na de repetitie met Saga mee naar huis omdat ik koffie ga drinken met mijn zus. Over een uur glijp ik naar buiten, zo slecht ben ik nu eenmaal.

Nina Sparre, de adjunct-directeur en tevens onze overbuurvrouw, zit op de eerste rij. Ik zie haar kleine hoofd met het kortgeknipte haar snel op en neer bewegen alsof haar hals een springveer is. Wat doet ze hier, denk ik, waarom brengt ze haar

zaterdag bij deze repetities door? Waarschijnlijk is ze namens de schoolleiding aanwezig. Eerder dit najaar was er een meningsverschil rond de voorstelling. Een paar ouders waren van mening dat Brecht ongepast veel prostituees in zijn toneelstuk had geschreven en er gingen een paar boze e-mails heen en weer. Het eindigde ermee dat de school de tekst enigszins aanpaste, de prostituees zijn nu danseressen, maar misschien is de schoolleiding voortvarend en is Nina hier om elk nieuw begin van onenigheid in de kiem te smoren. Ze rekt haar dunne vogelhals uit en hoewel ik alleen haar achterhoofd zie, kan ik me voorstellen hoe ze de omgeving in zich opneemt, met ogen die van de ene naar de andere kant schieten alsof ze er trots op is dat geen enkel detail haar ontgaat.

‘Jakkas, ik moet de hele tijd aan de katten denken,’ zegt Saga’s moeder, waarna ze naar mij kijkt. ‘Is een van die katten niet bij jullie gevonden, Rikke?’

‘Nee,’ antwoord ik snel. ‘Dat was in de Hauges vei, vrij ver bij ons vandaan.’

Ze knikt. De thuisblijfmoeder kijkt met een twijfelende blik naar me. Ik ben van mening dat de buurt het probleem van de katten die zijn verdwenen en vermoord zijn teruggevonden te serieus neemt. Het is natuurlijk luguber en ik beseft dat mensen er onaangenaam door getroffen zijn, maar deze collectieve paniek is buiten proporties. Er worden grote woorden gebruikt, zoals kwaadaardig, traumatisch en crimineel. De politie is er zelfs over gebeld.

‘Weet je, het kan overal in Tåsen gebeuren,’ zegt de thuisblijfmoeder. ‘Als er eenmaal een psychopaat is die zulke dingen doet, dan is niemand in de buurt nog veilig.’

Beide vrouwen hebben diepe rimpels van bezorgdheid op hun gezicht.

‘Wat gebeurt er in vredesnaam in het hoofd van iemand die zo iets doet?’ zegt Saga’s moeder zachtjes.

Ik kan me niet langer inhouden. ‘Wordt het niet een beetje overdreven?’ zeg ik.

Ze kijken me aan.

‘Het is natuurlijk logisch dat mensen bang worden als er zoiets in de buurt plaatsvindt,’ ga ik verder. ‘En dan wordt het op een bepaalde manier een beetje erger gemaakt dan het eigenlijk is.’

‘Het beest was gemarteld,’ zegt de thuisblijfmoeder verdedigend. ‘En de politie zegt dat een kat niet op die manier op een smeedijzeren hek valt.’

‘Het was beslist een afschuwelijke aanblik,’ zeg ik. ‘Maar ik denk – hoe noemde je het ook alweer? – dat het een beetje overdreven is om het kwaadaardig te noemen. Het zou me niet verbazen als het alleen een paar schooljongens geweest zijn die een dode kat gevonden hebben en besloten hebben om er een grap mee uit te halen.’

Het laatste probeer ik opgewekt te zeggen, alsof ik de sfeer wil verbeteren, maar ik hoor dat het mislukt. Ik ben te scherp, te bombastisch. Ik verwerp wat ze zeggen, maak hun angst belachelijk. Ik heb gelijk, dat denk ik tenminste, maar ik zeg het niet op de juiste manier, vergaloppeer me. Ze kijken me aan. Dit zullen ze zich herinneren. Ik haal adem om meer te zeggen, maar voordat ik dat kan doen verschijnt er een vader in een versleten spijkerbroek en met een lijmpistool aan zijn riem. ‘De pizza’s zijn er,’ zegt hij.

De thuisblijfmoeder hangt haar tas over haar schouder en loopt met hem mee. Haar trainingsbroek lijkt aan haar lichaam vastgelijmd te zijn. Ze is vel over been.